

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Naročnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 123.

Maribor, dne 20. oktobra 1909.

Letnik I.

Ob otvoritvi državnega zbora.

Danes so se zopet zbrali državni poslanci na Dunaju in vsa politična javnost z napetostjo pričakuje, se bo li baron Bienenrth posrečilo spraviti v pravi tir delovanje državnega zbora ali ne. Vendar se v tem oziru čujejo skoro samo pesimistični glasovi. In to po vsej pravici.

Baron Bienenrth je hotel češko-nemško vprašanje najprej rešiti v državnem zboru. To se mu ni posrečilo, ker so se Čehi sklicevali na edino kompetenco deželnega zbora. V deželnem zboru so se pa pravna pogajanja razbila, ker baron Bienenrth ni imel toliko srčnosti, da bi predložil deželni zboru edino možen in pošten posredovalen predlog, da bi se namreč Nemci na Češkem zadovoljili z ulogo ravnopravne manjšine. Tu je jedro vsega vprašanja, ki se zaradi svoje principielne važnosti dviga iz okvirja interesov ene dežele, da razgreje tudi ostale narode v državi.

Danes ob otvoritvi državnega zbora naj baron Bienenrth ne pričakuje preveč uspehov. Obilica grehov, s katerimi se je pregrešila Bienenrthova vlada proti Slovanom, ne daje upanja, da bi slovenski poslanci imeli usmiljenje z njo.

Ko je odstopil ministrski predsednik Beck in mu sledil baron Bienenrth, je ta rekel, da je njegova vlada le provizorična; ko bodo dani vsi predpogoji za parlamentarno vlado, da bo on takoj odstopil. No, Bienenrth je ta provizorij daljšal in daljšal toliko časa, da so se mu državne vaje tako priljubile, da jih sedaj ne mara dati iz rok. Sedi na ministrskem stolčku, kakor bi bil s črevljarskim lepom prilepljen na njega.

Ali je baron Bienenrth kaj storil za narodnostno pomirjenje v Avstriji? Nič, ampak še celo poostiril je narodnostne prepire posebno s tem, da je poklical v ministrstvo Stürgkha, Hohenburgerja in Schreinerja. Na ta način je Bienenrth izzival ne samo češki, ampak tudi jugoslovanski narod.

Glavno svojstvo vlade bi moralo biti, da je uspešna posredovalka miru. Tega svojstva pa Bienenrthova vlada nima, ker ni nepristranska, niti pravična. Baron Bienenrth, ki le še na zunaj ministrski predsednik, v resnici pa vladajo nemški narodni sveti po svojem zaupniku, ministru Schreinerju. In do take vlade naj bi imeli slovenski poslanci

usmiljenje, tako vlado naj bi mirno pustili na krmilu? Dopustili naj bi, da bi sedanji kabinet še nadalje tako krivično vladal proti Slovanom? Kaj takega ne more noben slovenski poslanec storiti, ker mu ne dopušča vest. Izvzeti so k večjemu razni dr. Ploji in Hribarji, veliki prijatelji finančnega ministra Bilinskega.

V zadnjem zasedanju so poslanci opozicije optovano in dosti jasno izjavili, da se položaj toliko časa ne more izpremeniti, dokler bo na krmilu sedanji vladni sistem. In danes vidijo poslanci na ministrskih stolih sedeti iste moze, ki so jih videli v zadnjem zasedanju. Razlika je le ta, da so si ti moze brez poletja nakopali novih grehov, za katere bodo morali dajati odgovor. Isti moze so, le bolj črno so zapisani v srcih slovenskih poslancev.

Kaj bo? Na to vprašanje odgovoriti v trenutku, ko to pišemo, je težavno. Eno pa je gotovo, namreč, da je delovanje državnega zbora odvisno od sklepov Slovenske Jednote. Ne vemo sicer, kake sklepe bo ukrenila Slovenska Jednota, mislimo pa, da nikakor ne bo izpremenila svojega dosedanjega stališča. Lahko je mogoče, da Slovenska Jednota izpremeni svojo dosedanje taktiko, ali njeno stališče nasproti sedanjemu vladnemu sistemu pa ostane isto, kot je bilo v zadnjem zasedanju državnega zbora.

Okoliška šola v Celju.

O znani okoliški šoli v Celju kaj poročati, ni lahko. V pero ti sili ogorčenost nad kričečo desetletno krivico, ki se godi tej šoli od neslavne vladavine. Zdaj sta v deželnem zboru zopet podregali obe stranki deželno vlado, naj napravi vendar le enkrat konec tej brezpravnosti. Pa govorili ste gluhim ušesom. Avstrijska vlada, tako se zdi, drugače ne čuje, kakor če pokajo samokresi (italijanski dijaki v dunajski avli), ali če žvenketajo šipe ali donijo težki koraki tisočernih množic (socialdemokrati). Cloveku se res vsiljuje vprašanje, ali še živimo v sredini Evrope, ali ne že kje daleč v kaki brezpravni državi.

Se hujše pa je pisati o notranjem razporu v tej šoli. Šola, ki je tako izpostavljena, bi morala v vsakem oziru biti vzorna, da bi uživala vsestransko zaupanje. Namesto tega se pa dogajajo stvari, radi katerih je bil vodja šole, gospod Armin Gradišnik, začasno odstavljen. „Narodni Dnevnik“ hvali dr. Kukovca, da je v Gradcu dosegel zopetno na-

stavljenje gospoda Gradišnika; pravi, da je bil odstavljen le radi tega, ker je en učitelj v petek klobasice jedel in pa, ker učitelji niso hoteli škofu pantoflja poljubljati. Izvedeli smo, da je deželni šolski svet res dal zopet Gradišniku vodstvo nazaj, da pa je kljub temu v disciplinarni preiskavi. Tudi ni bil odstavljen radi teh od „Narodnega Dnevnika“ navedenih vzrokov, dasi priznamo, da ne spada k versko-nravnim vzgoji, če učitelj daje slab vzgled glede postne postave, katero se otrok uči v veronauku. Vse obsodbe vreden pa je izraz, da gospod Gradišnik in njegovi zvesti nočejo „škofu pantoflja poljubljati.“ Gre se za izpit iz veronauka ob priliki škofove vizitacije. Kakor običajno, se je vršil ta izpit tudi v Celju v cerkvi. Povsod, kjer nastopijo šolski otroci skupno, morajo biti pod učiteljskim nadzorom. Če gre razred učencev v cirkus, mora ga učitelj nadzorovati. En učitelj te šole je nadzoroval učence enega razreda tudi pri kopanju v Savinji. Povsod drugje tedaj ti učitelji morajo učence nadzorovati in ne pravijo, da morajo cirkus-direktorju pantofelj poljubljati. Le pri izpitu iz veronauka bi bili oproščeni te dolžnosti? Cuj, slovensko ljudstvo, na okoliški šoli v Celju imaš učitelje, ki nočejo tvojih otrok peljati v cerkev k izpitu pred škofo, ker pravijo, da bi s tem škofu pantofelj poljubili! Slovensko ljudstvo, tako ti učitelji tvojo deco versko-nravno vzgojujejo!

Ker je bila Gradišnikova zadeva še v disciplinarni preiskavi, bi o tej stvari ne pisali, ko bi ne bili izzvani po „Narodnem Dnevniku.“ Ta v svoji zlobnosti dolži gospoda učitelja Levstika, da je kriv nemira na tej šoli. Toda ravno nasprotno je resnica. Gospod Levstik se namreč ni pokoril gospoda Gradišnika želji, naj bi noben učitelj ne peljal učencev v cerkev k izpitu, ter je moško in neustrašeno izvršil svojo dolžnost. A s tem se je pa gotovim krogom zameril, niso ga mogli več trpeti in so celo povzročevali proti njemu reči, o katerih se bo gotovo govorilo v disciplinarni preiskavi.

Slovenskemu ljudstvu pa je naznanil že dr. Kukovec sam, da je zagovarjal stališče: vero iz šole! Na shodih pred ljudstvom pa se bo cedil same ljubezni do svete katoliške vere, odnosno do versko-nravnih vzgoje.

Slovinci! Slovenke!

Ne pozabite na Št. Ilj!

PODLISTEK.

Stara suknja.

(Po francoskem.)

Za časa, ko sem še odpošiljal pisma iz pisarn vojnega ministrstva, je bil z menoj v isti sobi neki Janez Videl, nekdanji podčastnik, ki je bil sicer v laški vojski izgubil svojo levo roko, vendar pa znal kaj lepo pisati s svojo desnico, tako da so drugi občudovali njegovo pisavo.

Vse časti vreden je bil ta Videl!

Vzor starega, poštenega in hrabrega vojaka. Dasi tudi je bil komaj štirideset let star ter imel kaj malo sivih las na glavi, imenovali smo ga vsi oče Videl, to pa bolj iz spoštovanja kakor iz zaupanja. Poznali smo namreč njegovo brezmadežno življenje. Stanoval je v leenem stanovanju na koncu Grenella s svojo sestro vdovo in njenimi otroci, katerih ni bilo malo.

Za vse je skrbel, vse vzdrževal iz svojih pičlih dohodkov, to je iz svoje pokojnine, zneska za zaslužni križec in plačila za vsakdanji trud v pisarni. Tri tisoč frankov in pet ljudi!

Obleka očeta Videla je bila pa vzlic temu vselej čedno osnažena, poselno suknja, katero je zapenjal pri tretjem gumbu in na kateri je visel na traku zaslužni križec.

Ker sem takrat stanoval tudi v južnem delu Pariza, hodil sem pogostoma domov z očetom Videlom in zabavalo me je, ko mi je pripovedoval o vojaških odpravah. Posebno takrat mu je tekla gladko beseda, ko sva srečavala vojaške od cesarske garde, zeleno telesno stražo, bule ulance in lepe topničarske častnike v temnih oblekah.

Včasih sem ponudil svojemu tovarišu absint-pijačo, koje si ni privoščil zavoljo štedljivosti — in sva se ustavila pred častniško kavarno v drevoredu Mothe-Piquet. Takrat so se v duši bivšega podčastnika vzbujali spomini, takrat so se napele njegove hrabre prsi in slišal sem večkrat kak znameniti dogodek iz njegovega vojaškega življenja.

* * *

Neki večer, — mislim, da je oče Videl izpil dva kozarčka absinta — ko sva stopala ob grenellskem nasipu, ustavi se naglo pred prodajalnico, polno stare vojaške obleke; takih je bilo v onem delu več. Bila je umazana, grda prodajalnica. V razkladanici je bilo nekaj starih, rujavih samokresov, za bojčke z gumbi, našitki iz ružičkastega zlata. Pri vratih je viselo nekaj starih častniških sukenj.

Videl se obrne prot meni, prime me z desnico in kaže na eno suknjo. Bila je suknja atriskega častnika — tremi zlatimi trakovi na rokaru.

— Poglejte!, reče mi, do je obleka mojega nekdanjega oddelka — stotnikova suknja!

Stopi bližje, da bi jo bolj natanko pogledal, pogleda številko polka na rumenih gumbih in zakliče navdušen:

— To je uniforma mojega polka — prvega polka Zuavov!

Toda naenkrat ugusti mojo roko, obraz postane resen, ustnice se gibljejo, pobesi oči ter z nekakim začudenjem vzklikne:

— Sveti Bog! — Da bi bila ta suknja prav njegova!

Hitro jo obrne in v sredi na hrbtu se je videla majhna luknjica, od kroglice okoli umazana, nemara še stara kri — in le-ta nesrečna luknjica je v njem budila grozo, sočutje in strah.

— Glejmo, glejmo!, pravim Videlu, ki je bil

med tem suknjo iz roke spustil in naprej šel, kaj pomeni ta luknja?

Sluteč pa kak dogodek, začnem:

— Navadno niso ranjeni stotniki od Zuavov od zadej!

Ali zdelo se mi je, da ne sliši, še je namreč govoril:

— . . . kako je mogla sem priti? Z melegnanskega bojišča je daleč do grenellski nasip. Da, že vem karkarji, ki se vlečejo za vojaki, ki ropajo mrliča. Toda, zakaj ravno tam, dva koraka od vojaške šole, kjer je njegov polk nastanjen? In on je moral tod mimo hoditi, on jo je moral spoznati! O, ti hudobnež!

— Slišite, oče Videl, jenjajte za-se govoriti in povejte mi lepo, česa ste se spomnili pri pogledu te suknje?, pravim, ker je v meni radovednost vedno bolj rastle.

Pri teh besedah me Videl pogleda, kakor bi mi ne zaupal, kakor bi se bal, a naenkrat mi reče z resnim glasom:

— Dobro, povem vam to! Vi ste oličan mož, pošten, in ko bom končal, ti boš odprito srčno povedali, če se more moje ravnanje opravičiti. Kako nai na začnem?

Prvič, pravega imena vam ne morem povedati, ker še živi, imenujem ga boljše s priimkom, kakor ga je imel pri polku — Pijanec, da pijanec smo mu rekli, kaj je ta priimek zaslužil. Bil je eden tistih, ki bi najraje celi dan v gostilnicah tičali.

Bil je seržan (feldvebelj) pri drugi stotnici prvega polka, kjer sem bil jaz račmar, in bil je zraven mene v zadnji vrsti. Dober vojak, hraber vojak je bil, toda pijanec, pretepač, vsega vajen.

Enkrat se je oddaljil brez dovoljenja za tri dni in vozil se je s štirimi ali petini tovariši po mestu. V roki je držal trobojnico z napisom: Saj ne bomo

Vseslovenska ljudska stranka in liberalci.

Vseslovenska ljudska stranka našim liberalcem ni nič kaj po godu, ker v njej za liberalce ni prostora. Če bi liberalci le količkaj mogli logično misliti, bi morali priti do spoznanja, da mora biti vseslovenska stranka kot zbor celokupnega našega naroda utemeljena na tisto podlago, na kateri stoji dandanašnji ves slovenski narod s prav neznačnimi izjemami, in ta neomajna podlaga se imenuje: krščanstvo, narodnost in demokracija. Ker pa našim liberalcem manjka prvo ravno tako, kakor drugo in tretje, ni čuda, da v pravi ljudski vseslovenski stranki za nje ni mesta.

Spričo tega se niti ne moremo čuditi, da je njihovo duševno razpoloženje ob sijajni ustanovitvi Vseslovenske ljudske stranke tako puščobno in turbo. Ne znajo si drugače pomagati, nego da skušajo celo stvar v javnosti omalovaževati. S tega stališča je razumljivo prismojeno poročilo „Slovenskega Naroda“, kakor tudi poročilo našega celjskega rojaka „Narodnega Dnevnika.“ Vodilni organ Narodne stranke je najbrž navlaš posljal na nedeljsko ustanovno slavnost v Ljubljano slabovidnega poročevalca, ki je videl samo 7—800, ali celo samo 5—600 ljudi, dočim celo nemški listi poročajo o 3500 udeležencev, v resnici pa jih je bilo okoli 4000.

Zato pa se „Narodni Dnevnik“ kaže tem ostrejšega političnega kritika. Njemu se cela ustanovitev ne zdi dovolj trezna in resna, ker se je baje pri njej preveč kričalo, pelo, godlo, trosilo cvetlice. Kakšna pa bi naj bila taka svečana ustanovitev po liberalnem okusu? Malo poslušalcev v mali dvorani, klaverno povešene glave, otrobovezna izvajanja liberalnih voditeljev o napredku in blaženosti moderne omike, same fraze brez duše in življenja, dolgočasje med poslušalci, ki jih iz duševnega spanja vzbudi le večjemu kako zabavljanje proti klerikalizmu. Da, takšna bi bila ustanovitev vseslovenske liberalne stranke.

Filozofom okoli „Narodnega Dnevnika“ a la Spindler in Lesničar in velikemu politiku železnega zbora štajerskega dr. Kukovecu tudi ne ugašajo navdušena izvajanja govornikov na tem sijajnem shodu. „Narodni Dnevnik“ sodi, da je dr. Krek govoril prav tako prazne četrtošolske fraze, kakor dr. Korošec, Demšar in Grafenauer. Bog pomagaj, če ti moške ne dosega duševne višočine in izobraženosti duševnih očetov štajerske liberalne inteligence. Mislimo pa, da si bodo vsaj to obsodbo iz kompetentnih liberalnih ust toliko gnali do srca, da si bodo odslej potrudili, svoje možgane dati razsvetliti z brlečo liberalno leščerbo.

Liberalci se torej za sedaj tolažijo z omalovaževanjem in zabavljanjem. Toda stavimo, da bodo, kakor v drugih rečeh, tako tudi s vseslovensko stranko pričapljali za nami. Liberalni „Gorenjec“ ji je že preludiral in za njim je na klarinet pritisnil „Narodni Dnevnik.“ Ko bo liberalni orkester poplen, pa bodo zapiskali: „Živela vseslovenska liberalna stranka!“, in zaplesali bodo liberalni voditelji. Samo na to nesrečo morajo liberalci že vnaprej računati, da po vsem Slovenskem ne bodo našli veliko backov, ki bi plesali za njimi.

Politični pregled.

Državni zbor.

Včerajšnja konferenca klubovih načelnikov, katero je sklical dr. Pattai, se je morala preložiti, ker je bila na isti čas sklicana parlamentarna komisija Slovenske Jednote.

vedno na svetu! Prinesli so ga v vojašnico z razbito glavo; stebel se je bil namreč z vozači v gostilnici pri Maurki, katero so tako ranili, da je kmalu umrla.

Pijanec se je pozdravil; kaznovan je bil s petnajstdnevni zaporom in odparali so mu zvezde. Ta kazen ga je zadela že v drugo. Ako bi se ne bil tako slabo vedel, bil bi postal že davno častnik, bil je iz dobre, premožne, meščanske družine. Od tega pretepa je minulo 18 mesecev in Pijanec je imel zopet zvezde. Naš stotnik, star Afrikanec, ga je videl, kako hrabro se je bil pri Kobiliji.

Kmalu po tem so starčka povzdignili za majorja in nam poslali 28letnega Korzikanca, po imenu Gentile, hladnega človeka, častiteljnega, junaškega, pa tudi zelo strogega, proti moštvu trdega. Dal nam je 8 dni zavora za rujavo piko na puški ali za kak gumb, ki ga je vojak izgubil na sukni ali dokolenicah. Dosedaj ni še služil v Alžiru in za to je bil tako oster.

Takoj v začetku je Gentile črtal Pijanca in Pijanec Gentilla. Prvič, ko se ni seržan oglašil pri večernem klicanju, dobil je 8 dni; ko se je opijal, 15 dni. Ko mu je rekel stotnik: Vem, kdo ste in pokazal vam bodem, kako je treba z vami ravnati, je Pijanec molčal ter mirno stopal v ječo; a v stotniku bi se bila njegova jeza ohladila, ko bi bil videl blisek v njegovih očeh, togotni blisek, ki ni razodeval nič dobrega.

(Konec prihodnjik.)

V poslanskih krogih dvomijo, da bi se državni zbor že danes konstituiral. Najbrže bo otvoritvena seja omejena le na kratek nagovor starostnega predsednika, volitev predsedstva se bo pa vršila jutri ali pa v petek.

Seja klubovih načelnikov.

Seje klubovih načelnikov so se udeležili tudi ministrski predsednik baron Bienert in ministri Bilinski, Weiskirchner in Duleba.

Ko je dr. Pattai pozdravil navzoče in povedal namen te seje, je pripomnil poslanec Glabinski, da ni izključeno, da bo Slovenska Jednota stavila predlog, da se volitev predsedstva preloži za en dan. Da se položaj še bolj ne poostri, bi bilo zelo priporočljivo, ta predlog sprejeti. Nemci so bili proti temu, da bi se volitev predsedstva preložila, sicer pa da tudi navzoči doslanec Udržal lahko pove, če bo Slovenska Jednota stavila omenjeni predlog.

Poslanec Udržal je pripomnil, da je on pravzaprav le zato prišel, da privatno sporoči dr. Pattaju, da so se vabila k seji Slovenske Jednote razposlala en teden prej, nego ona k seji klubovih načelnikov. Slovenska Jednota pravkar zboruje, zato on še ne more povedati, kaj bode sklenila.

Poslanec Daszynski je nato predlagal, naj se seja prekine in zopet skliče tak čas, da se je bodo lahko udeležili tudi zastopniki Slovenske Jednote. Ker so se v tem smislu izrazili tudi ostali načelniki, je dr. Pattai naznanil, da se vrši seja danes ob 10. uri dopoldne.

Parlamentarna komisija Slovenske Jednote.

Seja parlamentarne komisije Slovenske Jednote je trajala tri in pol ure. Poročala sta dr. Susteršič in Udržal, ki sta izjavila, da se je politični položaj od zadnjega zasedanja poostiril. Posebno novejši dogodki na Dunaju in Nižjeavstrijskem so dokazali, da je sedanji sistem Slovanom izrecno sovražen.

V debato so posegli vsi navzoči voditelji strank. Razmotrivalo se je vprašanje, kako politično taktiko je zavzeti. Svetovalo se je, spočetka nekoliko čakati, kako se bodo stvari razvile in ne takoj prijeti za skrajna sredstva. V sedanjem položaju je treba, da je opozicija nad vse previdna. Odsvetovala se je tudi burna in kričeča obstrukcija; četudi bi češki radikali segli po tem sredstvu.

V današnji seji klubovih načelnikov bo stavil dr. Kramar predlog, da se volitev predsednika vrši še-le v petek, da se da s tem prilika posameznim skupinam, da sklepajo o kandidatih. Juoslovanske stranke bodo kandidirale za podpredsednika poslanca Pogačnika.

Jutri bo plenarna seja Slovenske Jednote, v kateri se bo poročalo o včerajšnji seji parlamentarne komisije in se bo sklepalo o nadaljni taktiki Slovenske Jednote.

Demonstracije na Dunaju.

Dunajski socialni demokratje so priredili v nedeljo v ljudski dvorani na magistratu shod. Iz vseh dunajskih okrajev so korakali tja socialni demokratje. Cenijo, da je bilo vseh udeležencev okoli 60.000. Istočasno je okoli 10.000 nemških nacionalcev napravilo demonstracijski bumel od Schottenthora pa do Goethejevega spomenika. Nemški nacionalci so pred parlamentom peli „Die Wacht am Rhein“ in Bismarcklied. Ko sta se spreveda srečala, so se udeležniki psovali in vihteli palice. Aretiranih je bilo 16 oseb. Ob 12. uri je nastal mir.

Na tisoče katoličanov pa je popoldne spremenjalo prenos Hofbauerjevih relikvij v cerkev svetega Stefana.

Ogrska.

Splošna pozornost se obrača na današnji kronski svet, ki se vrši na Dunaju pod predsedstvom cesarjev in pri katerem bodo navzoči vsi ministri. Splošno mnenje je, da ne bo še nobene prave rešitve ogrske krize. Vlada bo menda opomnil Košuta na njegovo obljubo, da s koalicijsko vlado z izločitvijo bančnega vprašanja izpelje volilno reformo. — Grof Julij Andrassy je rekel, da je mir mogoče napraviti le tako kot pred petimi leti z novimi narodnimi koncesijami Madžarom. Brez teh koncesij o spravi ni govora. Današnji kronski svet pod predsedstvom cesarja bo imel le formalni značaj.

Raznoterosti.

Knjige družbe sv. Mohorja. Danes smo prejeli knjige družbe sv. Mohorja za letošnje leto. Izšle so sledeče knjige: Marija v začeti sveti; Sveta maša, molitvenik; Podobe iz misijonskih dežel, I. zvezek; Pisana mati, povest; Slovenske večernice, 63. zvezek; Koledar za leto 1910 in Navzgor-navzdol, povest. Zadnja knjiga je le za tiste, kateri niso želeli molitvenika, ali pa so doplačali 60 v.

Brzojavni pozdrav, katerega je poslal poljski državni poslanec Stapinski na ustanovni shod Vseslovenske ljudske stranke, je politično velepomemben. Glasi se tako-le: „Odločilno vprašanje naše deželne volilne reforme je danes na dnevnem redu deželnega zbora. Vsak izmed nas je moral na krov! Moja osebna navzočnost pri vašem narodnem prazniku je zato popolnoma nemogoča. Pozdravljam vas tem po-

tom kar najprisrčneje in vam iskreno čestitam na uspehih, ki ste jih že dosegli, in na novih. Zaupam v popolno zmago naše skupne stvari, ker živim v popolnem prepričanju, da po stoletnih dolgi in trudi polnih bojih stoji vam ob strani srce in mišljenje celega poljskega naroda. Zagotavljam vas najsvetejši, da Poljska Ljudska Stranka ne odneha preje, dokler ne bo ves parlamentarni poljski klub opustil sedanjo trenutno oportuniteto in da bo tudi v politiki udeleževal vsa svoja notranja čustva, da si pribore vse dežele popolno avtonomijo v blagor vseh narodov! Živela S. L. S. in njen splošno priznani in požrtvovalni voditelj, dr. Susteršič Jan Stapinski.“

Liberalci med seboj. Naše liberalce zelo grize krasno uspeli ustanovni shod Vseslovenske ljudske stranke. Skomina jih, da bi tudi sami priredili podoban shod in ustanovili vseslovensko liberalno stranko. „Slovenski Narod“ je že pisal, da se vrši tak shod meseca decembra. „Narodni Dnevnik“ pa pravi, da je to le kombinacija in da se še-le te dni med posameznimi naprednimi strankami pričnejo resni dogovori glede prireditve shoda, ki se utegne vršiti meseca novembra ali decembra. „Nar. Dnev.“ je tedaj v tem oziru nekoliko bolj informiran kakor „Slovenski Narod“, katerega posilavlja na laž, iz tega sledi tudi, da bi radi celjski liberalci, njim na čelu dr. Kukovec, sami vzeli v roke vaje na meravane vseslovenske liberalne stranke in potisnili ljubljanske liberalne voditelje v ozadje. No, mi se dr. Kukovecu ne čudimo, da bi rad splezal na vseslovenskega liberalno-političnega konja in poskusil v drugih slovenskih deželah srečo, katera se mu tako zelo umika na Stajerskem.

Prof. Jug se vedno bolj kvalificira za tisto družbo, v kateri napravlja govorniške izlete po kranjski deželi. Na zborovanju v Mokronogu je zadnjo nedeljo hudo zabavljajl proti različnim črnim in rjavim kutam in menil, da bo tretja vzeti veliki bič ter jih spoditi, jih zavrniti v meje, kamor spadajo. Ne maramo gospodu profesorju kratiti veselja, ki ga mu očitno dela uloga krotitelja, ki z velikim bičem poganja razne zverine v črni in rjavi kutah. Veselje mu že privoščimo, samo se bojimo za njegovo slabo telo, ki najbrž ne bo moglo prenašati takšnih strapac. Dovoljujemo si pa tudi opozoriti ga na to, da takrat, ko je še živel njegov blagi stric, dekan Jug, nikakor ni z velikim bičem podil črne kute, temveč se je je uljudno in prijazno držal.

Iz filozofskih krogov. Vedno in vedno se sliši, da se profesorji tuintam nerodno izražajo pred učenci. Vse to je mogoče, če je človek nevoljen, a tako neroden biti, kakor je nek profesor v Celju — ime še nanes iz usmiljenja zamožimo — pa ne sme biti učitelj nasproti mladim učencem. Če je malo nevoljen, začne: Vrag vas vzemi, in enako kleti. Naj bi rajši bolje poučeval, da bi ga učenci vsaj razumeli. Oh, dandanašnja naprednost!

Iz pošte. Marija Knez je imenovana za poštno oficiantinjo prvega službenega razreda v Trbovljah I. Ema Perške pa za oficiantinjo drugega službenega razreda v Slov. Bistrici.

Iz šolske službe. Prosto je učiteljsko mesto za možkega ali ženskega na trirazrednici v Lehnu pri Breznu; šola je v drugem plačilnem razredu. Služba se zasede provizorično ali pa tudi definitivno. Usposobljenost se mora dokazati v obeh jezikih. — Prošnje se morajo vložiti do konca meseca novembra.

Telefon. Interurbanno telefonsko zvezo Maribor-Celje-Rogašov-Slatina je poština in brzojavna uprava dovolila. V Rogatecu in Konjicah se napravijo javne govorilnice.

Dobavni razpis. C. in kr. vojaško oskrbovalno skladišče naznanja, da kupi vojna uprava za svoje postajo v Mariboru 5900 stotov pšenice in 5120 stotov rži. Pismene ponudbe je poslati do 27. oktobra t. l., 9. ure dopoldne c. in kr. intendanci 3. voja v Gradcu.

Predavanja o avtojenem obdelovanju kovin. Predsedstvo obrtnega pospeševalnega urada na Dunaju naznanja, da bo v času od 8. do 18. novembra t. l. priredilo predavanja in praktične vaje, pri katerih bo obrt izvršujočim ključavničarjem, kotlarjem, kovačem, mehanikom in inštalaterjem dana prilika, si pridobiti strokovno znanje in praktična izkustva v avtojenem obdelovanju kovin. Udeležba pri teh vajah je brezplačna; vsi udeleženci dobe pisalne potrebščine brezplačno. Manj premožnim se more udeležba olajšati z ustanovami, ki znašajo 30 K za mojstre, 25 K za pomočnike; zunanjim udeležnikom se vrh tega povrnevo vozni stroški za tretji razred na Dunaj in nazaj. Prošnje za vsprejem k vajah je najkasneje do 1. novembra t. l. poslati na c. kr. obrtni pospeševalni urad na Dunaj, IX-2, Severin-gasse 9.

Razmere v Bosni. Nedavno so v Sarajevu obsodili v težko ječo več telnov pet srednješolcev radi njihovega pomanjkljivega patriotizma. Izključeni so tudi iz vseh avstro-ogrskih šol. Pred nekaterimi dnevi je pa povzročila v Sarajevu madžarska zastava veliko afero. Zgrabili so tri Srbe, ki so baje nekaj nameravali proti madžarski zastavi. Zvečer so jih vtaknili v ječo, zjutraj so jih pa obsodili na osem dni zavora. To kar delajo Madžari v Bosni, je že skrajno in tej peščici se dovoli vse kar zahtevajo, a kar pa mi zahtevamo in prosimo, se nam pa kar odbije!

Štajersko.

Nevarno tatavo so prijeli v petek zvečer v mariborskem kinematografu. Bila je to 25letna Ana Sup, ki se je istega dne pripeljala z izvoščekom iz Grada in mu za odškodnino razen 50 kron kupila povrh še novo obleko štajerskega kroja. Na večer je šla še s tremi dekletami v kinematograf in tam jo je zalotil graški detektiv, ki je prišel za njo. Sup je okradla v Gradcu nekega trgovca in mu odvzela 4000 kron, s katerimi je potem pobegnila v izvoščeku v Maribor. 3600 kron so še našli pri njej, drugo je že zapravila.

Dober tek morilec. V nedeljo 17. t. m. sta sedela v neki gostilni pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju poleg drugih tudi posestnik Jožef Lešnik iz Sv. Miklavža in 20letni Franc Avguštin, samski kurjač na koroškem kmetu v Mariboru. Iz navadnega pogovora med njima je nastal prepir in Lešnik je vrgel kozarec proti Avguštinu. Ta se je odstranil iz sobe in šel proti posestvu Lešnika, da bi tam tega počakal. Proti devetih zvečer, ko se je Lešnik podal domu, ga je pri hišnih vratih napadel Avguštin in ga s kamnom tako po glavi udaril, da je v par minutah izdihnil. Morilec, ki stanuje na Tezni, je prišel v ponedeljek v Maribor, kjer je v neki gostilni pojedel kar tri golaže in čisto mirno pripovedoval drugim gostom, da je ubil špeharja Lešnika in da se gre sedaj na sodišče naznaniti. To je tudi storil.

Prijeli so v Mariboru 21letnega trgovskega pomočnika Friderika Wiedemanna iz Požuna, katerega je potom tiralnica zasledovala inomoško deželno sodišče zaradi tatvine. Ko je stražnik aretirал Fr. Wiedemana, je imel ta pri sebi kolo, katero je najbrže tudi ukradel.

Z voza padel. V nedeljo dne 17. t. m. je vozil 70letni Simon Čelan iz Slivnice v Radvanje pri Mariboru. Ker je bil zelo utrujen, je na vozu zaspal. V bližini videnavske graščine pa je v spanju padel z voza in se na obrazu hudo ranil. Rana sega od ust do levega ušesa. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico.

Sv. Peter niže Maribora. V ponedeljek dne 18. t. m. je hotel 17letni viničarski sin Karol Ganser iz Celestrina streljati s samokresom. Bil je pa tako neroden, da se mu je samokres pred časom sprožil in odstrelil en prst na levi roki. Ganser se zdravi v bolnišnici v Mariboru.

Sv. Marjeta na Pesnici. Pretečeno nedeljo je 17letni viničarski sin Ivan Macun iz Grada, občina Dragučova, streljal s pištolo. Da bi hitreje streljal, je še vročo cev z novega nabasal, pri tem se je pa smodnik vnel in strel je zadel Macuna v desno roko ter ga težko ranil.

Sv. Rupert v Slov. gor., dne 17. okt. 1909. Odprto pismo gospodu Jožetu Čuček, pomožnemu učitelju za okraj konjški. V „Nar. Dnevniku“ in „N. Listu“ bilo je natisnjeno: „Mendar je enkrat Strmšek strepetal“, katere besede bi baje bil jaz govoril. Pozivljam vas očitno, da vi, gospod učitelj J. Čuček, s katerim edinim sem jaz govoril o smrti gospoda nadučitelja Strmškega in sicer takrat, (jaz vam pomagam, ako bi vas spomin zapuščal), ko ste prinesli ubežni list v podpis, da vi, gospod učitelj, ponavljam, govorite besede, in sicer tudi na očitnem mestu, saj v 10 dneh, kar mi blagovolite dostaviti. Potem bom pa jaz govoril. — Ivan Pajtler, župnik.

Sv. Anton v Slov. gor. Katoliško bralno društvo je priredilo zadnjo nedeljo veselico, katere se je udeležilo lepo število Antonjevčanov. Nastop je domači tamburaški in pevski zbor, ki se res lahko kosa z vsakira sosednjim. Predsednik Rojs je v daljšem govoru povdarjal, da je še vse premalo zanimanja za katoliško bralno društvo in da naj bo dolžnost članov, da še več članov pridebe društvu. V imenu Z. S. M. govori mesto predsednika tajnik. Nato so domači fantje in dekleta predstavljali „Starinarico“, ki se je tudi lepo obnesla. Priporočamo vsem Antonjevčanom, da se oklenejo tega prekoristnega društva.

Tatvina perutnine v Radgoni. Pri nekem gostilničarju v okolici so bile pokradene vse kokoši in race. Tatvina se je sedaj že drugič vršila. Tatu še sedaj niso mogli zaslediti.

Smrt na železnici. V nedeljo dne 17. t. m. zvečer je šel posestnik Simon Zvagan iz Lukanje vasi pri Slov. Bistrici proti domu, ko pri večerni vlaki bistrski za avto ga zgrabil od vzduja, da je Zvagan tako nesrečno padel, da je bil na mestu mrtve. Nesrečnež je bil najbrže malo nadelan, da ni slišal vlaka prihajati. Železniško osebje ne zadene po do sedanjih poizvedbah nikaka odgovornost.

Sv. Duh v Ločah. Tukajšnji 16letni sin mesarja Hugon Wallanda je dne 18. t. m. s Llobertovo pištolo vstrelil 14letnega mesarskega učenca Karola Kožuha v prsa in ga nevarno ranil. Kožuha so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Celje. V nedeljo se je zgodila nesreča na gori Sv. Miklavža, ko so pri trgatvi streljali s topi. Eden bralcev je nabil še vroč topič in mu je smodnik odneslo v obraz. Zaradi njegove neprevidnosti bo revež zgubil najbrže vid na obeh očesih. Prenešli so ga v bolnišnico in je malo upanja, da bi težko ranjeni kmalu okrevail.

Trbovlje. V nedeljo dne 24. oktobra dopoldne ob 9. uri ima pazniško strokovno društvo pri gosp.

Jagru (Parašva) v zgornjih prostorih svoj sestanek. K temu sestanku se vabijo vsi pazniki, četudi niso člani tega društva. Na dnevnem redu je več zelo važnih zadev, zato je pričakovati obilne udeležbe.

Trbovlje. V tukajšnji okolici močno razsaja legar. Občinska bolnišnica je že sedaj prapopolnjena, ako bo šlo to dalje, bo treba najeti večje prostore. — Ob tej priliki si ne morem kaj, da ne bi opozoril na dejstvo, da je okoli rudniške bolnišnice največ smradu in nesnage; večkrat se najdejo odvzeti obvezki kar na cesti, da se človeku ras gabi, ko mora iti mimo. Ne bi škodovalo, ako bi zdravniki tu nekoliko posegli vmes in odpravili te nedostatke.

Vlak je povozil 60letnega Franca Maljačeka, ki je bil zaposlen pri židanku drugega tira na železniški progi Judenburg-Thalheim.

Koroško.

Südmarka je darovala za Korošce v jezikovno mešanih krajih, ki so trpeli vsled zadnje povodni, 2000 kron.

Velikovec. Tukaj so osnovali trgovski sotrudniki podružnico državne zveze Anker. Poročilo pravi, da bo namen društva, obravnavati gospodarska vprašanja in vstopiti v službo nemško-svobodnomiselne stvari. Opozarjamo velikovške slovenske okoličane na to društvo! Naši trgovski sotrudniki so zmiraj prvi, če je treba delati proti nam Slovencem. Tudi mi moramo osnovati trgovsko organizacijo, ker drugače nam Anker in Südmarka požreta ves trgovski naraščaj, ki prihaja s kmetov v mesto.

„Villacher Zeitung“ z dne 17. oktobra 1909 perfidno napada gospoda župana Schallerja, ker je bil baje član deputacije, ki je šla deželno vlado prositi, naj bi posegla v župnijski škandal v St. Ilj ob Dravi. Denuncira ga pri Celovčanah, kamor baje g. Schaller prodaja drva za šole itd., ter ga slika kot zagrizenega Slovence. Če bi „Mir“ tako podlo denunciral nemške trgovce, bi državno pravdnštvo poseglo vmes. Vsenemški časniki pa lahko pišejo kar hočejo. Ali za državno pravdnštvo na Koroškem ne veljajo odredbe glede poziva k bojkotu? To stvar si bomo dobro zapomnili, gospod državni pravdnik!

Beljak. 81 let stara vžitkarica Katarina Serajnik je šla pri železniškem prehodu blizu Beljaka črez progo, akoravno je bila zatvornica dol spuščena. Mislila je, da lahko brez skrbi gre črez tir, ker je tovorni vlak ravno odšel. Komaj je ona stopila na tir, je priletel pa brzovlak od druge strani, jo butnil ob tla in je bila nesrečnica takoj mrtva. Stroj jo je vlekel še kakih 20 metrov dalje in jo spustil potem hudo razmesarjeno.

St. Vid ob Glini. Nova bolezen se je že tudi v naši občini vkoreninila. Že nad 14 dni razsaja pri nas. Veliko šoloobveznih otrok je že obbolelo na njej. Vendar na njej dosedaj še nikdo ni umrl. Ako store stariši in poklicani varstveni organi vse potrebno, da se zabrani razširjanje te potuhnjene bolezni, se jo bo moglo omejiti, ali pa popolnoma zabraniti. — Dobrodelni koncert za po povodnji ponesrečene v krški dolini, se bo vršil v nedeljo dne 24. t. m. v veliki zvezdni kvorani. Sodelovali bodo pri koncertu moški pevski zbor in pa mestna šentviška godba. Zaradi blagega namena se je nadejati obile udeležbe.

Velikovec. C. kr. okrajno sodišče razglša, da se bo v torek dne 26. oktobra t. l. predpoldne ob 10. uri vršila prostovoljna sodnijska dražba Vernikove kmetije v Zgornji Kneži štey. 24. Najnižja ponudba znaša 13.000 K.

Kranjsko.

Statistični kongres avstrijskih dežela se je sešel v ponedeljek v zborovalnici kranjskega deželnega zbora. Predsedoval je predstojnik statistično centralne komisije, sekijski načelnik dr. vitez Juraschek. Zastopane so bile: Češka, Štajerska, Moravska, Nižje- in Gornjeavstrijska, Slezija, Goriška in Istra. Kranjsko vlado je zastopal deželni predsednik baron Schwarz. V imenu dežele je udeleženec pozdravil v slovenskem in nemškem jeziku deželni glavar Šuklje. Kongresu sta prisostvovala tudi deželna odbornika dr. Lampe in Jarc. Včeraj so pa napravili udeleženci izlet na Vrhniko, da so si tam ogledali gospodinjstvo šolo.

Iz Ljubljane so potegnili onega ključavnika Franca Almarja, ki je pred nekaj dnevi pri pleskanju tramvajskega mosta pri Sv. Petru padel v naraslo vodo in utonil.

Liberalna komedija na Bledu. V nedeljo popoldne so imeli kranjski liberalno-politični komedijanti v hotelu Triglav na Bledu svoje nad vse originalne predstave. Vodja teh je bil mladi a precej vročkrvni dr. Žerjav. Govoril je dosti, a pravega pa čisto nič ni spravil na dan. Klical in vabil je ljudi, naj vstopijo v njegov brezverski tabor in pri tem — kar se pa samoobsebi umeje — loputal po neljubih mu klerikalcih in jih hrustal kar na cente. To je tisti mladi doktor, ki tudi k nam na Štajersko rad prihaja v posete. Da bi se pa še bolj oslavljal, se je demokratiziral, postal je naenkrat hudo plebejec in za liberalen blagor šel prodajat „Slovenski dom“ in še razne druge liberalne lističe. Lovorjev venec mu ne bo izostal, saj mu ga bo že prekrbel dr. Tavčar kot star politik.

Službo voditelja na podkovski šoli c. kr. kmeijske družbe za Kranjsko razpisuje ravnokar družbeni glavni odbor v Ljubljani, kamor je do 20. novembra t. l. poslati prošnje, opremljene s priporočili.

Reflektira se le na diplomiranega živnozdravnika, ki je popolnoma večš slovenskega jezika. Letna plača in drugi prejemki se urrede po dogovoru.

Razstava dalmatinskih umetnikov, se vrši te dni v Ljubljani in bo trajala do 31. novembra t. l. Razstava je prirejena v Jakopičevem umetniškem paviljonu v Lattermannovem drevoredu. Vsa pripravljala dela za to razstavo je vodil znanj hrvatski slikar Vidovič iz Spljeta.

Primorsko.

Ožja volitev na Goriškem se je vršila v nedeljo dne 17. oktobra med kandidatom S. L. S. dr. Stepančičem in Zlobcem. Izvoljen je bil dr. Stepančič s 424 glasovi. Udeležba pri volitvi je bila zelo slaba. Slovenska ljudska stranka ima na Goriškem sedaj devet poslancev.

Trst. Trgovska in obrtna zbornica v Trstu se je pečala v zadnji seji med drugim tudi z socialnim zavarovanjem in s podporo za trgovsko mornarico. Obravnavalo se je tudi o prošnji tržaških trgovcev, da bi se najhitreje pomnožilo osebje carinskih uradnikov, še predno bi se otvorila nova ekspozitura pri Sv. Andreju.

Ponesrečili so se pri polaganju mine pri Devinu trije delavci. Mina se je pred časom razletela in omenjeni trije delavci, ki so bili najbližje, so zadobili težke poškodbe. Prepeljali so jih v tržaško bolnišnico. Kakor dodatno poročajo, je bil vzrok nesreče ta, da se je zemlja stresla in tako pripravila mino do eksplozije.

Tatvina na državnem pravdnštvu v Reki. Kor je bilo že svoječasno naznanjeno, je kaznjene Molnar vdrl v blagajno na državnem pravdnštvu in jo oropal. Molnar je bil radi svojih zmožnosti zaposlen za časa kazni v pisarni in je tako užival tudi dokaj prostosti. Bil je vedno oblečen v svojo obleko in tudi pazniki ga niso hodili ponoči opazovati v celico. Vse to je zviti Molnar izrabil v svojo korist in je začel razmerje z neko kuharico v sosednji hiši. Ko je bil nekega dne sam v pisarni, je razbil blagajno in iz nje ukradel 900 kron ter zbežal. Z njim istočasno je izginila pa tudi omenjena kuharica. Molnarju so prišli kmalu na sled. V Budimpešti ga je zopet prišla roka pravice.

Jadranska elektricitetna družba. Na trgovski sodnji na Reki je bila protokolirana te dni delniška družba za izrabljanje gonilne sile Gucke pod imenom: Jadrska elektricitetna družba. Kot ravnatelja podjetja sta vknjižena: Forel Seyrig in Nikola Srenec; kot člana eksekutivnega odbora Forel Seyrig in Dragotin Halmos; kot člani nadzornega sveta: grof Bela Zichy, dr. Rybar in Bloch (Pariz). Ministrstvo trgovine zastopa ministrski poverjenik Pavel Ary. Prvotna delniška glavica je znašala 4.000.000 K, porazdeljenih na 8000 delnic po 500 K, ali še tekom tega meseca se poviša delniška glavica na 10.000.000 K. Ta delniška družba je tudi sklenila s pariško bančno grupo dogovor, po katerem izda in prevzame ta poslednja obveznice v nominalni vrednosti 20.000.000 K.

Estaric I. na Dunaju.

V soboto dne 16. oktobra je Rennerjev zrakoplov „Estaric I“ ponovil zopet svoj polet, a sedaj na Dunaju. Na dirkališču se je zbralo vse črno občinstvo, da se je vse trlo. Velikanski prostor je bil napolnjen do vsakega kotička.

Okoli 2. ure popoldne so se zbrali na dirkališču nadvojvode Leopold Salvator, Rainer in Evgen, dunajski župan dr. Lueger ter razni drugi dostojanstveniki, da sprejmo cesarja. Ob 3 se je pripeljal cesar z spremstvom.

Kmalu po dohodu cesarja se je jel dvigati zrakoplov ter napravil nekaj elegantnih krogov okrog cesarjeve tribune, potem pa večkrat obletel celo velikansko dirkališče. Motor je izvrstno deloval in bilo je videti, kakor bi zrakoplov lepo plaval v zraku in slušal vsakemu najmanjšemu gibu krmila.

Cesar je z zanimanjem gledal manevriranje in končno tudi ni štedil s svojo pohvalo na celo Rennerjevo rodbino, zlasti pa na oba pogumna brata Anatola in Aleksandra. Izrazil je svoje veselje, da je mogel prisostvovati poletu prvega avstrijskega vodilnega zrakoplova.

V nedeljo pri drugem poletu na dirkališču se je pripetila precejšna nezgoda. Ko se je zrakoplov dvignil v zrak, je jako dobro funkcioniral. Ko se je pa hotel usidrati, se je zadnji del zrakoplova zataknil v streho zgradišča in pri tem je padel Aleksander Renner ven. K sreči je zadobil le neznatne poškodbe. Zrakoplov je bil sedaj lažji in se je po bliskovo dvignil v zrak in ker mu je krmilar manjkal, je začel zrakoplov daleč proč od dirkališča. Anatol si ni mogel drugače pomagati, kakor da je napravil v zrakoplovu odprtino, da je plin odhajal, nakar se je posrečilo ga usidrati pri Sträbersdorfu. Večja nezgoda se ni pripetila.

V torek se je pripetila pri vzletu zopet nezgoda. Neka veja se je zastavila v zrakoplov in pretrgala njegov ovoj, da je zrakoplov moral pasti na zemljo. Stari Renner je poslal vojake zrakoplovnega oddelka proč, češ, da se mu samo usiljujejo, ne razumejo pa nič. Ovoj so kmalu popravili in so hoteli zopet spustiti zrakoplov v zrak, a sedaj je prišlo pa poročilo, da je policija prepovedala vsak vzlet, dokler zrakoplov ni popolnoma popravljen.

MALA NAZNANILA

ki se prejemajo po 2 vin. od besede, najmanjši znesek je 50 vinarjev.

Kdor želi pojasniti o rečeh, ki so naznanjene v inseratnem delu, naj pridene za odgovor znamko 10 vinarjev. Drugače se ne odgovori.

Orehe, suhe gobe, fižol, smrekove storže, divji kostanj, sploh vse deželne pridelke kupi Anton Kolenc v Celju.

Pozor Slovenci!

Izdelujem obleke vsake vrste iz garantirano pristnega domačega in tujega sukna po najnižji ceni. Postrežba točna in solidna. Franjo Pajk, krojač, Dol pri Planini.

Naznanjam, da sem otvoril vino-toč čez ulico in da točim vino domačega pridelka po najnižji ceni. Za obilen obisk se priporoča Pajk Jožef, veleposesnik, Dol pri Planini. 158

Učenca, 15 let starega fanta, sprejme takoj pod ugodnimi pogoji Ivan Cesar, podobar in pozlatar v Mozirju. 210

Restavracija

Narodni dom

v Mariboru.

Izborna kuhinja, izvrstna vina kakor: haloško, ljutomersko, dr. Thurnejev muškatelec, mozlec, vinarec, bizeljčan, konjičan itd.
Pivo iz budjeviške češke pivovarne.
Po letu udobno kegljišče. Vrtni paviljoni.
Sobe za tujce.

Za obilni obisk se priporoča 37
Lojzika Leon.

Nikdar

vas ne bode grevalo, ako se enkrat prepričate o velikan-ski zalogi in čudovito nizkih cenah v veletrgovski hiši
R. Stermecki, Celje.

Vzorci proti vrnitvi in pošiljatve čez K 20.— franko. Posebno ugodno se kupi „Haras“ volna v vseh barvah kg. K 6.— in „Imperial“ čista volna kg. K 7.80.

Edina narodna steklarska trgovina

Fran Strupi, Celje

priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana in kame-nine, vsakovrstnih šip, svetilk, ogledal in okvirov za po-dobe. Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in pri-vatnih stavbah. 2

Najnižje cene! Najsolidnejša in točna postrežba!
Na debelo. Na drobno.

Brzjavi: „Kamnoseška“ in- Prva južnoštajerska kamnoseška industrijska družba Brzjavi: „Kamnoseška“ in-
dustrijska zadruga Celje“ industrijska zadruga Celje“.

Edino narodno kamno- seško podjetje v CELJU.

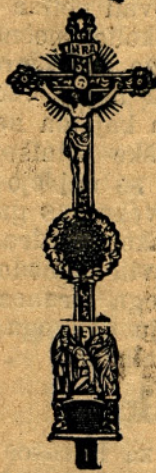
Stavbena in umetna kamnoseška
... obrt s strojnim obratom. ...
Izvrševanje vseh stavbenih del:
kakor stopnic, fasad, podbojev,
pomolov, nastavkov itd. iz različ-
... nih kamenov in cementa. ...

Specialna delavnica in podo-
barski atelje za umetna cerkvena
dela kakor: altarjev, obhajilnih
miz, prižnic, kropilnih in krstnih
... kamnov itd. ...
Brušenje, puliranje in struganje
... kamena s stroji. ...

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih
spomenikov iz različnih marmornih
vrst granitov in sijenitov po razno-
vrstnih narisih in nizkih cenah.
Naprava zidanih ali betoniranih
... rodbinskih grobišč (rakev). ...

Tlakovanje cerkva, dvoran in
hodnikov s samotnim ali cementnim
... tlakom. ...
Izdelovanje pohištvenih plošč iz
različnih najbolj idočih marmornih
... vrst v vseh oblikah. ...
Popravljanje spomenikov, udela-
... vanje napisov v iste. ...

Najlepše nagrobne križe,
nagrobne svetilke priporoča
trgovina z železnino **„Merkur“ P. Majdič, Celje.**

Izvrstne peči po najnižjih cenah.

885

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v lastni hiši (Hotel pri belem volu) v **CELJU**, Graška cesta.

Poštno hranilnični račun št. 92.46. — Telefon št. 8.

Hranilne vloge se obrestujejo po 4½% brez
odbitka rentnega davka.

Domači hranilniki se dajejo na dom brez-
plačno.

Hranilne knjižice drugih zavodov se sprejemajo
kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo.

Posojila na zemljišča po 5% do 5½% brez
in z amortizacijo.

Posojila na zastavo vrednostnih listin.

Osební kredit na menice in v tekočem računu
pod najugodnejšimi pogoji.

Konvertacija vknjiženih dolgov z najmanj-
šimi stroški.

Oskrbuje svojim članom izterjevanje njihovih terjatev.

Brezplačno reševanje vseh zadev.

4

Cerkveni slikar

Peter Marković

akadem. slikar v Rožeku na Koroškem

se priporoča čast. gg. duhovnikom in sl. slov. občinstvu za slikanje raznih cerkvenih slikarij, božjih grobov, altarnih in bandernih slik, križevih potov itd. vse na posebno trpežno platno in v jako stanovitnih barvah; popravlja umetniško stare umetne slike. Sprejema vsa večja dela: slikanje cerkvâ v različnih slogih, cele notranje poprave cerkvâ (v tem slučaju poskrbi in posreduje vse druge umetnike in rokodelce). Cene po dogovoru in brez vse konkurence. 23

Slovenci! Podpirajte svoje somišljenike!

Slovenski krojač

Jakob Vezjak

v Mariboru, Šolska ulica 4

se priporoča slavnemu občinstvu za izdelovanje vsakovrstnih oblek za gospode in dečke po naj-novejšem kroju. Velika zaloga vsakovrstnega
... sukna iz domačih in tujih tovarn. ...
Izdelujejo se tudi vsakovrstne pletenine
na stroje. 36

Hotel

Pri belem volu v Celju

sredi mesta, blizu vseh uradov; za
tujce 30 sob z vso ugodnostjo pri
nizkih cenah, tudi mesečna stano-
vanja s hrano za letoviščarje; izborna
kuhinja, vedno sveže pivo, različna
vina; po letu senčnat vrt; vozovi
v hiši vsak čas na razpolago: : :
51

se priporoča za obilni obisk.

Veliko denarja

si vsakdo prihrani, kdor kupi priznano dobro
... in močno blago v pošteni trgovini ...

Franč Karlin-a naslednik 202

JANKO ARTMAN

v Št. Jurju ob južni železnici.

Velikanska zaloga najboljšega manufak-
turnega, špecerijskega in železninskega blaga
po čudovito nizkih cenah, vedno sveže blago.